

NUỚC PHÁP NĂM 2002

NGUYỄN TRẦN ĐẠT

BPT: Mỗi người đều có cái nhìn khác nhau về cái đẹp, cái tốt, cái xấu, yêu, ghét hay thém. AHNTĐ lần đầu tiên đi thăm nước Pháp và đã ghi lại như sau:

Tản mạn: Từ nhỏ, mấy ông Tây bà Đầm đã dạy cho tôi về một nước Pháp hùng mạnh, văn minh và tiến bộ nên hình ảnh về nước Pháp trong tâm trí tôi luôn hết sức tốt đẹp, nhất là một nền văn hóa hết sức phong phú, rực rỡ. Vì vậy, cũng như hầu hết học trò trường Tây khác, tôi mơ được một lần đến viếng nước Pháp, được chiêm ngưỡng tận mắt tháp Eiffel, lâu đài Versailles, viện bảo tàng Louvres. Mãi đến tháng 5-2002, tôi mới thực hiện được giấc mơ này. Háo hức làm sao khi mà giấc mơ từ bé của tôi sắp thành sự thật. Giống hệt như khi tôi đặt chân lên nước Mỹ, tôi đã thích thú vô cùng khi được bước đi trên cầu Golden Gate, được thấy Old Faithful, phun lên cao giữa Yellowstone National Park mà tôi chỉ được biết qua “English For Today” ở các lớp anh văn bậc trung học đạo nào!

Chúng tôi gồm 6 người, trong đó có tôi và Hoà là 2 người đàn ông, còn lại là 4 phụ nữ (bạn gái của Hoà, 1 cô chị, 1 cô bạn và bà mẹ của cô ấy), trừ tôi là người Việt và còn nhớ lỏm bẻm tiếng Tây, tất cả còn lại đều là người Việt gốc Hoa hay người Hoa chính hiệu và chưa hề biết đến Europe. Chúng tôi đã mua vé máy bay và Europass (có thể đi qua 5 nước mà chỉ tốn \$198.00 USD) cũng như

đặt khách sạn ở Paris đều qua internet với giá khá rẻ nên tôi cứ nghĩ phen này sẽ tha hồ mà du lịch, xem người, coi cảnh. Tại phi trường Los Angeles, chúng tôi phải trải qua những trạm kiểm soát do cơ quan an ninh tư nhân đảm trách khá kỹ do biến cố “9-11” nhưng thật lòng mà nói thì cũng an tâm hơn là lòng lẽo quá lại sợ mấy tay khủng bố!

1.

PHÁP (FRANCE):

Ngồi 5 giờ liền trên máy bay Delta tới New York rồi lại transfer đi tiếp hơn 7 giờ nữa mới tới phi trường Charles de Gaulles vào lúc 7 giờ rưỡi sáng ngày 18 tháng 5 năm 2002. Phi trường của Tây rộng lớn thật, đang tiếp tục xây thêm một terminal mới, thật tấp nập nhưng coi bộ hơi ngổn ngang, phức tạp hơn LAX nhiều. Gặp lại Liêm – thằng bạn học LQD cũ sau 27 năm mới gặp nhau, nó vẫn không thay đổi gì nhiều, thậm chí còn trẻ, linh hoạt và năng động hơn tôi nhiều. Tôi thật không ngờ Liêm vẫn tích cực hoạt động xã hội suốt 27 năm qua, hết sức bền bỉ, vô tư và “lý tưởng” chứ không như nhiều người bạn khác của tôi ở Mỹ đã sớm “chuyển hướng” sau khi có vợ con, khá giả hơn và “thực tế” hơn Liêm nhiều. Liêm đưa chúng tôi ra métro để về khách sạn ở Le Kremlin Bicetre, gần khu Chinatown với nhiều người Việt và Á châu cư ngụ. Lần đầu đi métro Tây cũng thấy giống metro link của Los Angeles, nhưng phải nói Tây thích đi métro hơn Mỹ nên métro ở Paris coi bộ lúc

Trước Khải Hoàn Môn "Arc de Triomphe"

nào cũng tấp nập nhưng hầu như ít thấy chen lấn, xô đẩy! Ngay khi mua vé métro tại phi trường Charles de Gaulle, Liêm luôn nhắc tôi coi chừng móc túi nên tôi lúc nào cũng phải "đề cao cảnh giác" với bất kỳ kẻ lạ nào đến gần vì nạn móc túi rất lộng hành ở khắp các thành phố lớn của châu Âu. Tới Châtelet, chúng tôi lại đổi métro về trạm Porte d' Italie, chúng tôi lại đi bộ một quãng đường nữa mới tới khách sạn Holiday Inn Express. Ngang qua một trường học của cộng đồng Do Thái, chúng tôi thấy cảnh sát Pháp cầm tiểu liên canh phòng cẩn mật ngày đêm sau sự kiện 9-11.

Check-in xong, chúng tôi mới thấy thất vọng làm sao khi mà khách sạn 3 sao này không hề có máy lạnh, phải mở cửa sổ để lấy chút gió mát từ bên ngoài vào; thậm chí chật hẹp và coi bộ

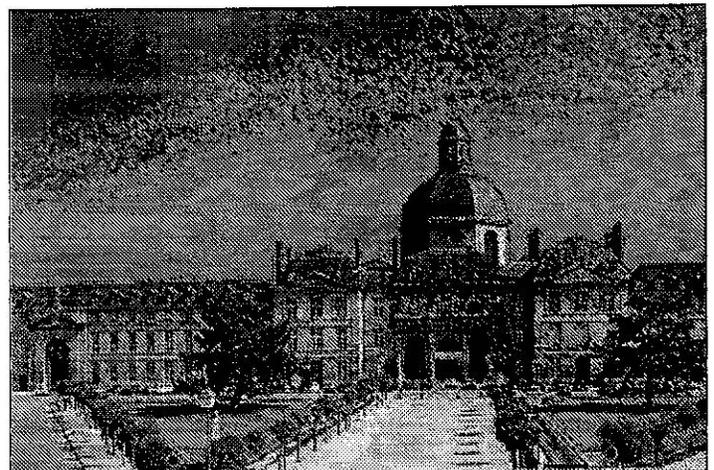
Lion Plaza (San Jose) về chất lẫn lộn cho dù quận 13 này hình thành lâu đời hơn (?). Nhìn Tây đậu xe dọc theo lề đường, tôi mới thấy sợ vì chuyện dựng đầu dựng đuôi khi de xe ra/ vô là thường khi mà parking quá hiếm hoi mà dân Tây cũng không thích thưa kiện và "làm tiền" một cách bần thủ, bần tiện qua mấy vụ dựng xe thật nhỏ như dân Mỹ. Có lẽ Tây khoá lái xe hơi nhỏ cũng là vì dễ tìm parking và vì dễ len lỏi hơn qua mấy khu phố chật hẹp, để kẹt xe

tệ hơn Motel 6 ở Mỹ nhiều!

Sau đó, Liêm đưa chúng tôi đi ăn ở nhà hàng Ngọc Nam do gia đình Liêm làm chủ ngay giữa khu A đông của quận 13. Buôn bán trong khu Chinatown này của Paris tuy sầm uất nhưng so với Little Saigon trên phố Bolsa ở Nam California thì chẳng thấm vào đâu. Có lẽ người Hoa và người Miên gốc Hoa thành công vượt trội hơn người Việt khi mà những hiệu buôn lớn như siêu thị Tầng Frères chẳng hạn đều thuộc về họ. Nhà hàng Việt ở Paris này cũng nhỏ, chưa thể so sánh với khu Little Saigon hay khu

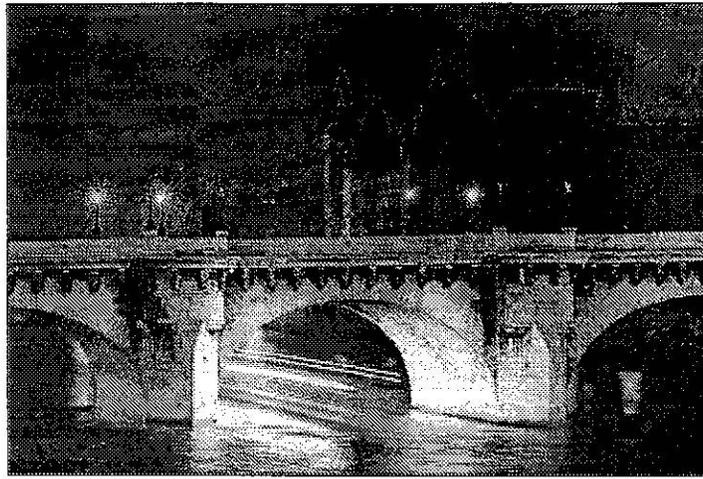
như khu Chinatown này vậy.

Buổi chiều, chúng tôi lấy métro đi tới Arc de Triomphe. Du khách khắp nơi tụ tập khá đông quanh Khải Hoàn Môn nổi tiếng này. Cảnh sát và an ninh quân đội Pháp tuần tiểu và đảo mắt quan sát khiến du khách cũng thấy an tâm hơn, nhất là khá nhiều người Arab và Trung đông cũng đang sống ở Paris hay mới đến viếng nước Pháp. Dọc theo Avenue Des Champs Elysees, hàng quán tấp nập, khách thích ngồi nhâm nhi ly bia ngay trên vỉa hè, vừa ngắm thiên hạ qua lại đông vui, vừa tán gẫu với nhau, tạo nên một không khí độc đáo của Paris. Pháp cũng vừa bắt đầu xài Euro như mấy nước trong cộng đồng Âu châu khác nên mọi thứ đều đắt hơn Mỹ nhiều. Có lẽ dân buôn bán thích Euro hơn ai hết chứ coi bộ du khách như tôi thì eo ới, ở lâu chắc khó sống! Một cái Big Mac phải trả \$6.50 Euro mà thêm một gói tương cà chua (Ketchup) cũng phải trả 0.25 Euro nữa thì tôi thiệt tình không vui rồi đó! Phiền hơn nữa là muốn xài toilet thì phải xếp hàng và phải trả thêm 0.30 Euro nữa mới được bước vô đi tiểu mà một miếng giấy chùi tay sạch sẽ cũng không có! Tôi bắt đầu thất vọng và bất mãn hơn khi một anh bồi Tây tỏ ra hết sức bất lịch sự khi tôi muốn hỏi thăm anh ấy đường đi đến Dinh Tổng Thống Pháp. Ban đầu tôi dùng tiếng Anh thì anh ta trả lời hết sức lấu cá: "Tôi không biết!" Sau đó, tôi phải xài tiếng Tây mà 27 năm qua mới phải dùng lại: "Anh có

biết coi cái bản đồ đó không?” Tôi chìa cho anh ta xem vì bản đồ không ghi Dinh Tổng thống Pháp ở đâu? Anh ta liếc qua và nói tỉnh bơ: “Tôi không biết!”, rồi bỏ đi. Tưởng dân Tây lịch sự, hóa ra tôi lại gặp một thằng Tây “láu cá” hết sức khó ưa! Thả bộ suốt con đường nổi tiếng này tới Rond Point Des Champs Elysees, quẹo qua đường Roosevelt rồi vòng xuống Avenue de New York, đến American Cathedral thì chúng tôi băng qua cầu Pont de L’Alma và cuối cùng cũng đến được tháp Eiffel. Lại sắp hàng để mua vé đi thang máy từ tầng 1 đến tầng 3 của kỳ quan kiến trúc nổi tiếng này của Pháp. Từ trên tháp Eiffel, có thể chiêm ngưỡng vẻ đẹp của Parc du Champ de Mars và École Militaire phía đông nam; hay Hotel des Invalides phía đông, hoặc Palais de Chaillot và Trocadero bên kia sông Seine ở về phía tây bắc của tháp. Ngay trên tháp, chúng ta có thể thấy được hết toàn cảnh của một Paris lẫy lừng danh tiếng. Dưới chân tháp, người ta vẫn kiên nhẫn xếp hàng để có thể ngắm toàn cảnh Paris đang về chiều, hay “kinh đô ánh sáng về đêm” – một “Paris by night” mà chúng ta vẫn thường nghe mọi người tán tụng! Sau 1 ngày dạo Paris, chúng tôi lên métro về lại khách sạn. Ghé ăn tối ở một quán, chúng tôi vừa thưởng thức vài món ăn “thuần túy” vừa nghe dân Tây hát Karaoke. Thức ăn không ngon lắm, giá cao hơn Los Angeles nhưng an ủi là có một dinner vui vẻ. Về tới khách sạn, ai nấy tắm xong là lên giường ngủ thật ngon sau 2 ngày dài mệt mỏi!

Sáng ngày 19-5, chúng tôi thức sớm, ăn điểm tâm ngay tại khách sạn rồi hối hả lên métro đi ngay tới lâu đài Versailles. Tình cờ tôi quen được một cặp vợ chồng người Mỹ từ Florida dẫn 2 đứa con du lịch nước Pháp nên cũng nghe được một vài kinh nghiệm cần thiết cho chuyến du lịch của chúng tôi, nhất là về việc mua đồ và trả tiền nhà hàng ở Pháp. Hoà, bạn đồng hành của tôi, bỏ quên camera trên metro tưởng là mất nhưng khi chúng tôi tìm

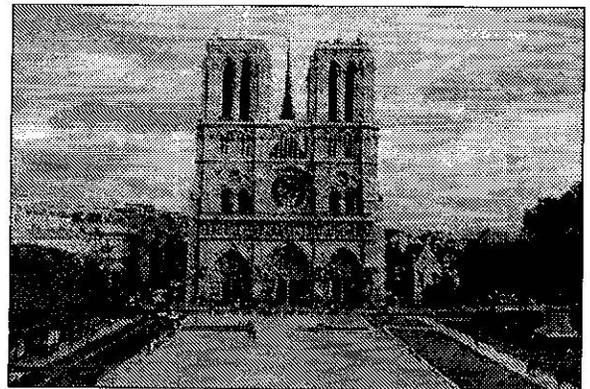

đến “Lost & Found” thì có ngay, hú hồn. Ngay trước nhà ga là một khu shopping khá sang trọng. Chúng tôi ghé vào chọn mua vài tấm Postcards và mấy tấm tranh vẽ Paris & Versailles bằng màu nước. Các cô bắt đầu chạy đi shopping nhưng tôi can ngăn lại ngay vì phải vào xem Lâu đài Versailles trước đã. Các cô có vẻ không vui vì mục đích chính của các cô có lẽ là shopping chứ du lịch hay “tham quan” chỉ là thứ yếu! Thực tình mà nói thì giá cả cao hơn so với LA mà chất lượng và hình thức cũng đâu có gì xuất sắc hơn Mỹ nhưng các cô vẫn thích shopping thì thật là khó hiểu! Chúng tôi phải xếp hàng trên 2 giờ ngay trong sân lâu đài để mua vé vào thăm một phần chính của lâu đài chứ không phải được đi hết mọi nơi. Người Pháp “khéo” moi tiền du khách quá đi chứ! Có đi qua lâu đài Versailles và vườn hoa rộng lớn, nguy nga và tráng lệ này, chúng tôi mới hiểu được thế nào là cuộc sống của bậc đế vương dưới thời phong kiến và vì sao cách mạng 1789 nổ ra ở Pháp. Quá khứ vàng son của nước Pháp vẫn lấp lánh ở lâu đài này và người Pháp dường như thích sống với niềm tự hào của một thời rực rỡ!

Rời Versailles, chúng tôi về lại Paris để bắt đầu dạo mát trên sông Seine. Dọc sông Seine, những chiếc “tàu ruồi” (bateaux mouches) qua lại thật vui mắt đưa du khách dạo mát trên sông Seine, vừa chiêm

ngưỡng rất nhiều công trình kiến trúc và mỹ thuật tuyệt vời của Pháp, nhất là từng chiếc cầu bắc qua con sông này là từng “tác phẩm nghệ thuật,” với từng tác phẩm điêu khắc khác biệt, mang từng vẻ đẹp riêng của

một thời Trung Cổ huy hoàng, tráng lệ. Xuống bến tàu gần Pont de L’Alma, chúng tôi chọn 1 chiếc tàu ruồi rộng rãi, thoáng mát để tha hồ nhìn ngắm quang cảnh trên 2 bờ sông và ngay trên sông, nhất là khi tàu đi quanh Ile de la Cité, với tượng Nữ thần Tự Do, nhà thờ Notre Dame de Paris nổi tiếng với truyện về “Thằng Gù” của đại văn hào Victor Hugo, hay Conciergerie, etc... Dọc theo bờ sông là biết bao lâu đài, công thự, viện bảo tàng nổi tiếng, như Louvre, d’Orsay, d’Art Moderne, etc... Lúc ấy mới thấy thật đáng giá “đồng tiền, bát gạo”! Leo lên bờ, chúng tôi chạy ngay ra Place de La Concorde rồi hối hả vào Louvre nhưng đã trễ. Mặc kệ mấy cô khoái shopping, tôi “tranh thủ” chạy coi mấy công trình kiến trúc dọc theo bờ sông Seine. Tối đến gần 10 giờ đêm rồi, chúng tôi ghé vào một tiệm còn mở cửa, vừa ăn ốc nướng, vừa uống thử rượu vang Pháp, nuốt vội mấy lát bánh mì khô với beurre, một chén soupe de Bouillabaisse rồi đi ra métro mà về khách sạn tắm rửa, nghỉ ngơi.

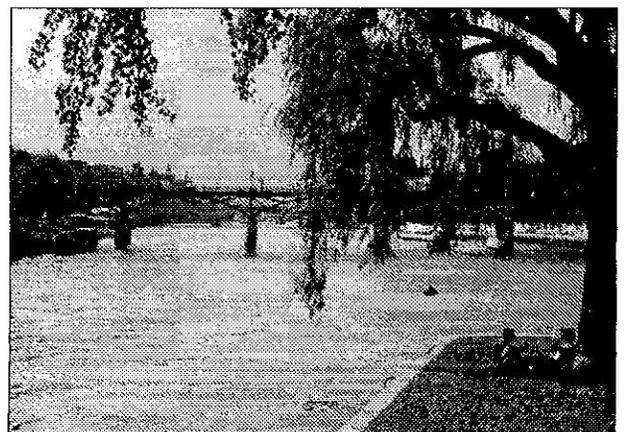

Sáng hôm sau, tôi thức dậy sớm để ăn sáng rồi lên métro đi ngay ra khu Quartier Latin với Liêm. Chúng tôi xuống Châtelet rồi bắt đầu từ Hotel de Ville, ghé Conciergerie, vào thăm nhà thờ Notre Dame de Paris với tọa độ góc của Paris. Thiết tình mà nói, có lẽ nhà thờ Notre Dame de Paris nổi tiếng là nhờ đại văn hào Victor Hugo chứ thua xa nhà thờ đức Bà ở Saigon. Nhìn bên ngoài thì còn thấy khoái với hàng trăm tác phẩm điêu khắc lớn nhỏ nhưng rồi bước vào bên trong lại tối mù, vài ánh đèn cây leo lét nên tôi thiết tình không khoái chút nào! Ngắm mấy mảnh kính đủ màu lấp ghép khéo léo, tôi chợt thấy phải cảm ơn mấy ông kiến trúc sư Tây đã đem qua quê tôi nhiều sản phẩm độc đáo, nhất là về văn hoá và mỹ thuật. Ghé nhà thờ St Michel, St Germain des Pres rồi qua viện bảo tàng Trung Cổ, đến điện Panthéon nổi tiếng trước khi đi vào vườn Luxembourg, tôi

hoa, bãi cỏ xen lẫn với các tác phẩm điêu khắc. Thiết tình mà nói thì landscape của Tây không được chăm sóc như Mỹ nên không hấp dẫn tôi lắm nhưng nói đến điêu khắc thì Mỹ không có được “bê dày” lịch sử và những tác phẩm phong phú hơn Tây được. Ngay giữa vườn Luxembourg là Thượng Nghị Viện Pháp và một hồ nước thật mát mắt. Ngày xưa tôi chỉ biết vườn Luxembourg qua sách vở nên bây giờ được dạo vườn Luxembourg, tôi thật thích thú. Liêm lại dẫn tôi vòng qua trường Dục rồi đi qua các trường đại học Mỏ rồi Sorbonne đến trường Y và 2 trường trung học nổi tiếng của Paris trước khi vào ăn trưa ở ngay giữa khu

mới thấy tiếc cho “thời oanh liệt” của Tây nay còn đâu... Rêu phong, bụi bám, thời gian và con người tàn phá rất nhiều tác phẩm kiến trúc và mỹ thuật của nhân nước Pháp nói riêng. Trên hàng rào của công viên này treo la liệt hàng trăm tác phẩm nhiếp ảnh nghệ thuật giới thiệu về cuộc sống của người Tây Tạng và đất nước của họ dưới sự cai trị của Trung Quốc. Bên trong vườn Luxembourg là

Latin này. Tôi cứ đinh ninh trường đại học Sorbonne phải to lớn, uy nghi như UCLA hay Pomona; hóa ra trường đại học này nhỏ như các trường Luật, Dục ở Saigon mà thôi. Ngạc nhiên hơn là khi bước vào một cầu tiêu (WC/restroom) của quán ăn này, tôi thấy Tây vẫn còn xài loại bàn cầu ngồi chồm hổm mà ngày xưa rất thông dụng ở Việt Nam. Thú thật là tôi không thấy thoải mái chút nào khi mà Tây chuộng loại “đồ cổ” như vậy! Đường phố Paris hôm nay vẫn giữ những cái thật cũ kỹ, cổ kính như Saigon ngày nào. Có đến Paris, tôi mới thấy Saigon nói riêng, Việt Nam nói chung đã chịu ảnh hưởng của Tây hết sức sâu đậm. Từ thói quen ăn mặc, phong cách đi đứng hàng ngày trong nhà đến phố xá, nhà cửa, hàng quán. Từ tập quán xã hội cũng như bộ máy hành chính đều giống hệt, cả tốt lẫn xấu. Đám Tây thích dẫn chó đi dạo nhưng khổ nỗi lại không thích hốt phân chó nên các cô chú chó Tây làm bậy đây đường khiến du khách dạo phố Tây không được thoải mái vì cứ phải cẩn thận đảo mắt quan sát coi chừng “mìn bầy”. Trên ban-công của mấy dãy apartment cũng treo linh kính quần áo phơi khô nhưng không đầy đặn như Tàu và ta. Tan sở, dân Tây cũng thích ra quán nhâm nhi vài ly bia với đĩa đồ nhắm rất đơn giản chỉ là mấy món dưa chua, nhưng coi bộ Tây không nhậu li bì, say “quắc cần câu” như “An-nam ta” mà cũng không hò hét âm ỉ như dân nhậu Saigon. Phụ nữ Tây đa số cũng nhỏ con như phụ nữ Á châu chứ

Bên bờ Sông Seine, Paris

không quá “to con”, kهنه kiệu và xác láo như phụ nữ Mỹ nên có vẻ dễ gần gũi hơn và vì thế đàn ông VN cũng có vợ Pháp khá nhiều hơn chăng?

Qua một ngày dạo khu Quartier Latin và có dịp trò chuyện với vài ông Tây bà đầm, tôi chợt giật mình khi nghĩ ra là sao Tây giống Ta quá? (có lẽ dân VN mình bị Tây đô hộ suốt 100 năm nên từ cách suy nghĩ, ăn uống, cách sống của người VN đều giống hệt Tây?) Người Pháp luôn tự hào về quá khứ vàng son của họ nhưng hình như họ lại quá nhân hạ, thích hoài cổ, khoái hưởng thụ, không mấy cố gắng vượt qua đầu óc bảo thủ để cải tiến xã hội tích cực cho tương lai của họ. Tây không thích Mỹ vì cho rằng dân Mỹ không có một nền văn hoá rực rỡ như họ mà chỉ là một xứ tạp chủng, dân Mỹ lại thường xác láo, giàu nhưng lại xài tiền không “bánh” như Tây chẳng

hạn! Tây khoái dollars Mỹ nhưng luôn chế diễu, chê bai, chống đối Mỹ. Nhìn Tây rồi nghĩ lại ta, tôi chợt hiểu ra nhiều điều về dân tộc và đất nước mình. Có lẽ vì vậy mà NGK đã nổi hứng viết “Tổ Quốc ăn năn” một cách hồ đồ, ngạo mạn đến như vậy mà sách vẫn bán chạy như tôm tươi?

Ăn xong, chúng tôi rảo bước trên những con đường lát đá học để đến viện bảo tàng Louvres, cố xem cho được La Joconde với nụ cười bí hiểm của nàng Mona Lisa; rồi xem sơ qua hàng trăm tác phẩm hội họa, điêu khắc độc đáo của Pháp. KTS I.M.Pei (Mỹ) cũng gây ra nhiều tranh cãi về cái Kim Tự Tháp bằng kính của ông nhưng có đi vào entrance này để xuống khu basement với hàng loạt cửa hàng shopping, dù trước hay sau khi xem qua bộ sưu tập nghệ thuật đồ sộ ở Louvre, không ai có thể phủ nhận tài năng của KTS Mỹ gốc Hoa này.

Sau khi dành khá nhiều thời giờ cho Louvre, chúng tôi đi ra khu vườn Tuleries để đến Place de la Concorde chụp hình. Sau đó, chúng tôi đến Place de la Madeleine, Place Vendome, rồi Palais Royal, Les Halles, lên metro đi đến Moulin Rouge. Đây là một khu ăn chơi đầy đủ điểm và sex shop. Gần đó là nhà thờ Sacre Coeur (Thánh Tâm) nổi tiếng. Từ đây cũng có thể nhìn thấy Paris lấp lánh trong màn đêm. Đến trạm xe tram để lên đồi ngắm cảnh Paris by night rồi ăn tối ngay tại khu Montmartre. Một sắc thái khá phổ biến của giới nghệ sĩ Pháp là chuyện vẽ tranh bán ngay giữa trời, bên gốc cây, trên vỉa hè, dọc bờ sông, gần các khu du lịch. Bạn cũng có thể

nghe một anh chàng chơi accordéon hay guitar rồi bạn tặng cho anh ta vài đồng xu cũng được- thiết giống hệt quê mình. Về đến khách sạn, tôi lăn ra giường ngủ say như chết!

Sau 3 ngày lang thang nhiều chỗ khác nhau với đi bộ đạt mức kỷ lục, bây giờ tôi mới thấm mệt và thèm ngủ nhiều hơn là ngắm Paris.

Quả thật là ông bà mình nói không sai: “đi một ngày đàng, học một sàng khôn”! Vậy thì nếu có điều kiện, chúng ta cũng nên thu xếp đi du lịch một chuyến, bạn nhé! Với Mỹ lúc này, du lịch cũng là một hành động yêu nước vì có như vậy thì kỹ nghệ du lịch, hàng không và kinh tế nước Mỹ chúng tôi mới có thể phục hồi chứ ỉ! Sau sự kiện “9-11”, du lịch và hàng không Hoa Kỳ đã suy thoái khi mà dân Mỹ quá sợ khủng bố và chiến tranh chứ không tính bỡ như dân Việt Nam mình. Cho nên, kinh tế Mỹ rất cần các bạn du lịch và xài tiền nhiều hơn để may ra sẽ cất cánh thì ông Bush sẽ có thêm tiền mà chi thêm cho quốc phòng, đánh Bin Laden và cầu trời được ngồi thêm 4 năm nữa trong tòa nhà trắng! Bạn có thấy ông Bush của chúng tôi đang ráo riết vận động bà con du lịch và xài tiền như ông ấy đó sao? Ngày tôi rời nước Pháp cũng là lúc ông Bush đến viếng ông Chirac và cầu nguyện cho binh sĩ Mỹ đã hy sinh cho tự do của nước Pháp trong chiến tranh thế giới lần thứ 2. Mong rằng bạn bè thế giới sẽ không bao giờ quên ơn những người Mỹ đã thật sự hy sinh cho tự do và hoà bình mà họ đang thụ hưởng hôm nay. Chúng ta vẫn mong được sống hoà bình và hữu nghị với nhau trên hành tinh này kia mà.

Giờ chót: khi ngồi trên máy bay trở về Mỹ, tôi đọc thấy tin cầu thủ Zidane của đội Pháp đã bị chấn thương nên không thể có mặt trong trận khai mạc giải túc cầu thế giới 2002. Không ngờ sau đó đội Pháp bị loại luôn và phải xách gói về nước sớm! Chú gà trống Gaulois đã không thể cất tiếng gáy nữa khiến nước Pháp phen này buồn ghê lắm!

Tháp Eiffel, Paris, Pháp quốc